

Rīgā, 2025. gada 18. Jūlija
Nr. 32/2025

Ekonomikas ministram
Viktoram Valainim
viktors.valainis@em.gov.lv

Saeimas frakcijai “Jaunā Vienotība”
jauna.vienotiba@saeima.lv

Saeimas frakcijai “Progresīvie”
progresivie@saeima.lv

Saeimas frakcijai “ Zaļo un Zemnieku savienība”
zzs@saeima.lv

Kopija:

VID Ģenerāldirektorei
Baibai Šmitei-Roķei
Baiba.Smite-Roke@vid.gov.lv

Par skaidras naudas darījumu ziņošanas sliekšņu samazināšanu

Ārvalstu investoru padome Latvijā (FICIL), kas apvieno piecdesmit starptautiskus uzņēmumus un nozaru asociācijas un pārstāv aptuveni 30 % no visām ārvalstu tiešajām investīcijām Latvijā, pauž stingru atbalstu Saeimas 2024. gada 4. decembrī pieņemtajiem grozījumiem likumā “Par nodokļiem un nodevām” (TAP 24-TA-1825). Šie grozījumi nosaka pienākumu bankām un citām finanšu iestādēm regulāri sniegt Valsts ieņēmumu dienestam (VID) informāciju par būtiskiem skaidras naudas darījumiem un deleģē Ministru kabinetam ar atsevišķiem noteikumiem (plānotie grozījumi MK noteikumos Nr. 550) precizēt konkrētos ziņošanas sliekšņus.

Svarīgi uzsvērt, ka šīs izmaiņas neierobežo skaidras naudas izmantošanu un neuzliek jaunus ziņošanas pienākumus nedz privātpersonām, nedz uzņēmējiem. **Bankas sniegs VID**

vajadzīgos datus, izmantojot jau esošās automatiskās ziņošanas sistēmas, tādēļ godprātīgi nodokļu maksātāji netiks papildus apgrūtināti.

Saskaņā ar Finanšu ministrijas skaidrojumu plānots, ka MK noteikumu grozījumos skaidras naudas iemaksu ziņošanas sliekšnis tiks samazināts no 7 000 eiro līdz 750 eiro, bet skaidras naudas izmaksu sliekšnis – no 7 000 eiro līdz 1 500 eiro.

Vēršam uzmanību, ka šīs izmaiņas tieši atbilst un ir iekļautas "Ēnu ekonomikas ierobežošanas plānā 2024.–2027. gadam, kur viena no galvenajām rīcībām paredz pilnveidot skaidras naudas plūsmas uzraudzības sistēmu. Atbalstot grozījumus, Latvija tuvinās mērķim samazināt ēnu ekonomikas apjomu līdz 19 % no IKP 2027. gadā, kā arī izpildīs OECD rekomendācijas.

Tajā pašā laikā **FICIL satrauc publiski izskanējuši informācija par politisku pretestību šai iniciatīvai valdības koalīcijas līmenī.** Aicinām koalīcijas partijas ieklausīties uzņēmēju un investoru bažās un pildīt doto solījumu mazināt ēnu ekonomiku.

Palielinot informācijas pieejamību un skaidras naudas aprites caurredzamību, tiktu radīts taisnīgāks konkurences lauks uzņēmējiem, jo tiktu mazinātas iespējas darboties skaidras naudas un aplokšņu algu zonā. Plašāki dati ļaus VID un Finanšu izlūkošanas dienestam efektīvāk fokusēt resursus uz augsta riska gadījumiem, nepalielinot administratīvo slogu godprātīgiem nodokļu maksātājiem.

Esam pārliecināti, ka caurspīdīgāka skaidras naudas aprīte veicinās investīciju pieaugumu, valsts budžeta ieņēmumu stabilitāti un godīgu konkurenci, tādēļ aicinām Ministru kabinetu un Saeimu atbalstīt attiecīgo grozījumu pieņemšanu un nodrošināt pietiekamus resursus to ieviešanai. Vēlamies uzsvērt, ka šī reforma nav pašmērķis – tā ir instruments ēnu ekonomikas mazināšanai un sabiedrības kopējā labuma vairošanai, uzlabojot ikviena iedzīvotāja dzīves kvalitāti.

Sabiedrībai nozīmīgie ieguvumi, samazinot ēnu ekonomiku:

- **Vairāk nodokļu ieņēmumu** – lielāks finansējums veselības aprūpei, izglītībai un infrastruktūrai.
- **Godīga konkurence** – aizsargāti uzņēmumi, kas ievēro noteikumus, un mazāk negodīgu priekšrocību.
- **Mazāka ienākumu nevienlīdzība** – stabilāki sociālie tīkli un taisnīgākas iespējas visām sabiedrības grupām.
- **Spēcīgāka darbinieku aizsardzība** – sociālā aizsardzība bezdarba un īslaicīga darbaspēju zuduma gadījumā pensiju nodrošinājums.
- **Mazāk negatīvas ietekmes uz vidi** – ierobežojot “pelēko” atkritumu apsaimniekošanu, neatļauto ciršanu un būvgružu izgāšanu, mazinās piesārņojums, un godīgi uzņēmēji var drošāk ieguldīt zaļajās tehnoloģijās.
- **Stiprāka likuma vara un uzticēšanās valstij** – ja visi maksā nodokļus un ievēro noteikumus, mazinās korupcija, aug taisnīguma sajūta un sabiedrība vairāk uzticas valsts institūcijām.

Esam gatavi piedalīties turpmākajās diskusijās un sniegt faktus, datus un starptautisko investoru pieredzi, lai kopīgi pilnveidotu regulējumu un sekmētu Latvijai konkurētspējīgu, caurspīdīgu un godīgu uzņēmējdarbības vidi.

Ar cieņu

Arnolds Arnis Ābelīte

FICIL izpilddirektores p. i.

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU